

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim IV Wydział Pracy w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Jolanta Jaros-Skwarczyńska
Ławnicy:	Alicja Gałecka Marianna Mierzwa
Protokolant:	stażysta Magdalena Dębowska

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2018 r. w Tomaszowie Mazowieckim

na rozprawie

sprawy z powództwa R. O.

przeciwko K. B. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w T.

o ustalenie istnienia stosunku pracy, o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, diety i ryczałty z tytułu podróży służbowych

1. ustala, iż powoda R. O. oraz pozwanego K. B. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w T. w okresie od 11 maja 2015 roku do 24 maja 2015 roku łączył stosunek pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierowcy samochodowego;

2. zasądza od pozwanego K. B. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w T. na rzecz powoda R. O.:

a/. kwotę 4.687,88 (cztery tysiące sześćset osiemdziesiąt siedem złotych 88/100) brutto tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych i dyżurów wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

b/. kwotę 7.227,84 (siedem tysięcy dwieście dwadzieścia siedem 84/100) tytułem ryczałtów za noclegi wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

3. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

4. umarza postępowanie w zakresie sprostowania świadectwa pracy;

5. znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty procesu;

6. nakazuje pobrać od pozwanego K. B. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w T. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim kwotę 1.214,50 (jeden tysiąc dwieście czternaście złotych 50/100) tytułem wydatków poniesionych w sprawie od uwzględnionej części powództwa;

7. przejmuje w pozostałym zakresie koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa;

8. nadaje wyrokowi w punkcie 1 (pierwszym) rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 3.943,64 (trzy tysiące dziewięćset czterdzieści trzy 64/100).

Sygn. akt IV P 184/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 26.10.2015r., skierowanym przeciwko pozwanemu K. B. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w T., powód R. O. wnosił o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 15.390,51 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01.09.2015r. z tytułu opóźnienia w wypłacie pełnego należnego wynagrodzenia za pracę oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych oraz zwrotu kosztów z kwocie 295.20 zł wynikających z wyliczenia należności finansowych, dokonanych przez firmę (...) Doradztwo (...) A. S. z siedzibą w B..

Na uzasadnienie swojego żądania powód wskazał, iż był zatrudniony u pozwanego w okresie od dnia 11.05.2015r. do 31.08.2015r., na stanowisku kierowcy pojazdu samochodowego powyżej 3,5 tony na cały etat, z wynagrodzeniem w wysokości 1.750 zł brutto (w okresie od 11.05.2015r. do 31.07.2015r.) i w wysokości 2.000,00 zł brutto (w okresie od 01.08.2015r. do 31.08.2015r.)

Nadto powód wskazał, iż z tytułu zatrudnienia, pozwany wypłacił na jego rzecz wynagrodzenie w łącznej kwocie 15.372,32 złotych podczas, gdy za cały okres zatrudnienia przysługiwało mu wynagrodzenie w kwocie 30.762,83 złotych.

W odpowiedzi na pozew z dnia 16.11.2015r. pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika uznał żądanie pozwu do kwoty 3.943,64 złotych, wnosząc o oddalenie powództwa w pozostałych zakresie oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania wg norm przepisanych.

Na uzasadnienie swojego stanowiska pełnomocnik pozwanego wskazał, iż z rozliczenia należności przysługujących powodowi w okresie zatrudnienia wynika, iż powód łącznie otrzymał kwotę 15.806,23 złotych tytułem wynagrodzenia zasadniczego wynikającego z umowy o pracę oraz z tytułu rozliczenia delegacji, zgodnie z obowiązującym Regulaminem Wynagrodzenia i że należne wynagrodzenie odbierał powód wprost do ręki, a czasem było ono również odbierane przez jego żonę.

W piśmie procesowym z dnia 11.12.2015r. (data stempla pocztowego), pełnomocnik powoda modyfikując żądanie pozwu wnosił o:

- zasądzenie od pozwanego K. B. (2) na rzecz powoda R. O. kwoty 29.000 zł tytułem należności za niewypłacone ryczałty za noclegi, za nadgodziny, diety, dyżury w załodze w okresie od 11.05.2015r. do 31.08.2015r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

- ustalenie istnienia stosunku pracy łączącego pozwanego z powodem od dnia 11 maja 2015r. do 24 maja 2015r.

W piśmie procesowym z dnia 15.03.2016r. pełnomocnik powoda dokonał kolejnej modyfikacji żądania pozwu w ten sposób, iż zamiast zawartego w punkcie 1 pisma procesowego z dnia 08.12.2015r. roszczenia, wniósł o zasądzenie na rzecz powoda R. O.:

- kwoty 25.000,00 zł tytułem należności za niewypłacone ryczałty za noclegi w okresie od 11 maja 2015r. do 31 sierpnia 2015r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanemu;

- kwoty 4.000,00 złotych tytułem wynagrodzenia za nadgodziny w okresie od 11 maja 2015r. do 31 sierpnia 2015r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanemu. Dodatkowo pełnomocnik powoda rozszerzył żądanie pozwu, wnosząc o orzeczenie w wyroku, iż prostuje się świadectwo pracy wydane w dniu 04.09.2015r. poprzez stwierdzenie istnienia stosunku pracy od 11 maja 2015r. do 31 sierpnia 2015r.

W piśmie procesowym z dnia 20 września 2017r. (złożonym na rozprawie), pełnomocnik powoda dokonując po raz kolejny modyfikacji żądania pozwu wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda:

- kwoty 4.687,88 zł tytułem pracy w godzinach nadliczbowych, dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych i dyżurów;

- kwoty 18.369,77 zł tytułem należności za niewypłacone ryczałty za noclegi w okresie od dnia 11.05.2015r. do dnia 31.08.2015r., podtrzymując w pozostałym zakresie żądanie pozwu.

Na uzasadnienie swojego stanowiska pełnomocnik powoda wskazał, iż pozwany pracodawca rozliczył należności przysługujące powodowi z tytułu wynagrodzenia bazowego oraz z tytułu diet, natomiast pozostałe należności, w tym z tytułu ryczałtów za noclegi, wynagrodzenie za pracę w nadgodzinach i w porze nocnej oraz z tytułu dyżurów pozostały nierozliczone.

Na rozprawie w dniu pełnomocnik powoda podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie, cofnął roszczenie w zakresie sprostowania powodowi świadectwa pracy.

Pełnomocnik pozwanego wyrażając zgodę na dokonane cofnięcie pozwu w części dotyczącej żądania sprostowania świadectwa pracy, podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Powód R. O. był zatrudniony u pozwanego pracodawcy K. B. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w T., od dnia 11.05.2015r. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony, na stanowisku kierowcy samochodu powyżej 3,5 tony, w pełnym wymiarze czasu pracy i z wynagrodzeniem początkowo w kwocie 1.750,00 zł brutto, a następnie w kwocie 2.000,00 złotych brutto.

Umowa o pracę z dnia 11.05.2015r. została zawarta na okres próbny i nie była ona zgłoszona w ZUS-ie.

W dniu 25 maja 2015r. i w dniu 25 czerwca 2015r., strony zawarły dwie kolejne umowy o pracę na czas określony, a w dniu 31.07.2015r. umowę o pracę na czas nieokreślony.

Zgodnie z zawartymi umowami o pracę, strony ustaliły, iż poza wynagrodzeniem zasadniczym, powód R. O. z tytułu podróży służbowych będzie otrzymywał diety i inne należności określone wg Regulaminu Wynagradzania dla pracowników.

Stosunek pracy powoda ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 30 § 1 pkt 1 k.p. tj. na mocy porozumienia stron.

dowód: umowy o pracę z dnia 25.05.2015r., z dnia 25.06.2015r. i z dnia 31.07.2015r. – akta osobowe powoda;

umowa o pracę z dnia 11.05.2015r. – k. 5;

świadcstwo pracy z dnia 04.09.2015r. – akta osobowe powoda;

zeznania powoda R. O. k. 415 verte- k.416 oraz protokół rozprawy audio video z dnia 19.01.2016r. 00:15:25-00:41:53 k.70 verte i k.71;

zeznania pozwanego K. B. (1) k. 416 verte – k.417 oraz protokół rozprawy audio video z dnia 19.01.2016r. 00:44:02-01:10:58 k.71;

zeznania świadka M. B. (1) – protokół rozprawy audio video z dnia 08.03.2016r. 00:55:58- 01:14:12 k. 222 verte- k.223;

Zgodnie z § 16 Regulaminu Wynagradzania (...) K. B. (1) za czas podróży służbowej w kraju i poza jego granicami przysługuje pracownikowi dieta i inne należności według zasad określonych przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej:

- na obszarze kraju 30 zł + 45 zł ryczałt za nocleg;
- poza granicami kraju 50 € dziennie.

dowód: Regulamin Wynagradzania (...) K. B. (1) oraz załącznik nr 1 Wysokość diet i ryczałtów za noclegi k.78 -82;

Powód R. O. w trakcie zagranicznej podróży spędzał noclegi w odpowiednio wyposażonej kabinie samochodu i nie przedstawił pracodawcy żadnych rachunków za noclegi.

dowód: zeznania powoda R. O. k. 415 verte- k.416 oraz protokół rozprawy audio video z dnia 19.01.2016r. 00:15:25-00:41:53 k.70 verte i k.71;

zeznania pozwanego K. B. (1) k. 416 verte – k.417 oraz protokół rozprawy audio video z dnia 19.01.2016r. 00:44:02-01:10:58 k.71;

zeznania świadka J. W.– protokół rozprawy audio video z dnia 08.03.2016r. 01:16:35- 01:21:20 k. 223; zeznania świadka R. S. - protokół rozprawy audio video z dnia 08.03.2016r. 01:21:20- 01:35:47 k. 223;

W okresie zatrudnienia od dnia 11.05.2015r. do 31.08.2015r., powodowi R. O.:

- z tytułu wynagrodzenia za nadgodziny, dodatków za nadgodziny, dodatków za pracę w niedzielę i święta, dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych średniotygodniowych, dodatków za dyżur, pracę ponad plan, pracę w godzinach nocnych oprócz kwoty dotychczas wypłaconej **w wysokości 5.687,50 zł brutto (4.234,45 złotych netto)**, przysługuje dodatkowo z tego tytułu **kwota 4.687, 88 złotych brutto**;
- z tytułu rozliczenia kosztów delegacji służbowych powodowi R. O. przy przyjęciu, iż zgodnie z regulaminem wynagradzania pozwany pracodawca powinien był zapłacić ryczałt za noclegi poza granicami kraju w wysokości 40 € (Hiszpania), a w kraju w wysokości 45 złotych (zgodnie z załącznikiem nr 1 do Regulaminu Wynagradzania) z uwzględnieniem należnych w tym okresie diet, przysługiwały z tego tytułu **należności w kwocie 18.369,77 złotych brutto (wariant III opinii)**.

dowód: opinia biegłej sądowej z zakresu dokumentowania i rozliczania czasu pracy kierowców M. K. k. 262-376;

uzupełniająca ustna opinia biegłej sądowej z zakresu dokumentowania i rozliczania czasu pracy kierowców M. K. k. 405 - 406;

W okresie zatrudnienia, pozwany pracodawca K. B. (1) wypłacił na rzecz powoda R. O. łącznie kwotę 15.372,32 złotych.

Należne wynagrodzenie za pracę było przekazywane na rachunek bankowy powoda R. O., ale zdarzało się również i tak, że należności wynikające ze stosunku pracy były odbierane przez powoda osobiście lub przez jego żonę.

Z tytułu rozliczenia kosztów delegacji służbowych w w/w okresie (diety + ryczałty za noclegi), pozwany pracodawca wypłacił powodowi R. O. łącznie kwotę 11.137,87 złotych (15.372,32 złotych – 4.234,45 złotych).

dowód: zeznania powoda R. O. k. 415 verte- k.416 oraz protokół rozprawy audio video z dnia 19.01.2016r. 00:15:25-00:41:53 k.70 verte i k.71;

zeznania pozwanego K. B. (1) k. 416 verte – k.417 oraz protokół rozprawy audio video z dnia 19.01.2016r. 00:44:02-01:10:58 k.71;

karty drogowe powodowa R. O. i rozliczenia delegacji krajowych i zagranicznych oraz kserokopie przelewów bankowych k.27-53;

kserokopia notatnika powoda R. O. – k. 63-64;

szczególne listy płac k.83-86; ewidencja czasu pracy powoda R. O. k.87-197;

zeznania świadka M. B. (1) – protokół rozprawy audio video z dnia 08.03.2016r. 00:55:58- 01:14:12 k. 222 verte- k.223;

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie dokumentacji pracowniczej złożonej do akt sprawy, Regulaminu Wynagradzania, zeznań stron w zakresie ustaleń dotyczących warunków pracy i płacy, świadków M. B. (2), J. W. i R. S. oraz opinii biegłej sądowej z zakresu dokumentowania i rozliczania czasu pracy kierowców, które to dowody sąd uznał za w pełni wiarygodne, rzetelne i logiczne, albowiem tworzą one spójną całość i są rzeczowo uzasadnione.

Zdaniem Sądu biegła sądowa z zakresu dokumentowania i rozliczania czasu pracy kierowców dokonała prawidłowego wyliczenia rzeczywistego czasu pracy powoda i nie kwestionowanego przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

W rozpoznawanej sprawie, zdaniem Sądu, powód R. O. miał interes prawny w żądaniu ustalenia stosunku pracy, gdyż w świetle najnowszego orzecznictwa Sądu Najwyższego nie ma bowiem wątpliwości co do tego, że pracownik może mieć interes prawny w domaganiu się ustalenia istnienia stosunku pracy, jeżeli istnieje stan niepewności, co do jego sytuacji prawnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 2009r., II PK 1/09 Lex 533086, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29.03.2001r., I PKN 333/00, OSNAP 2003/1/12). Ustalenie stosunku pracy warunkuje prawo do niektórych bieżących i przyszłych świadczeń z ubezpieczeń społecznych i innych stosunków pracy, a także rzutuje na ich wysokość. W sporze o istnienie stosunku pracy, żądanie jego ustalenia zawsze stanowi o żywotnym prawie (interesie) powoda pracownika nie tylko aktualnym, lecz i przyszłym, nie tylko w sferze zatrudnienia, lecz i ubezpieczenia społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2009r., II PK 156/09; LEX nr 577459).

Rozważając przedmiotową sprawę, należy zaznaczyć, że zgodnie z treścią art. 22 § 1 k.p., przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Z kolei, według § 1¹ tego artykułu, nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową

cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1. Zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Ustalenie, czy dana relacja zobowiązaniowa jest stosunkiem pracy, czy też strony łączy inny stosunek prawny, zależy bowiem nie od nazwy umowy, a od oceny cech tej umowy, nie tylko zapisanych w samej umowie, ale przed wszystkim zawartych w sposobie jej wykonywania (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 11 września 1997 r., II UKN 232/97, OSNAP 1998/13/407; wyrok Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 1997 r., II UKN 67/97, OSNAP 1998/2/57).

W literaturze i orzecznictwie została przyjęta wykładnia zwrotu „wykonywanie pracy” w rozumieniu art. 22 § 1 k.p. jako działalności:

- 1/. zarobkowej (wykonywanej za wynagrodzeniem);
- 2/. wykonywanej osobiście przez pracownika;
- 3/. rozumianej czynnościowo, czyli powtarzanej w codziennych lub dłuższych odstępach czasu, nie będącej jednorazowym wytworem (dziełem) lub czynnością jednorazową;
- 4/. wykonywanej „na ryzyko” pracodawcy, który ponosi ujemne konsekwencje niezawinionych błędów popełnianych przez pracownika (tzw. ryzyko osobowe), konsekwencje zakłóceń w funkcjonowaniu zakładu pracy, np. przestojów (tzw. ryzyko techniczne) lub złej kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa (tzw. ryzyko gospodarcze);
- 5/. świadczonej „pod kierownictwem” pracodawcy, co oznacza, że pracownik powinien stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy (art. 100 § 1 k.p.), i pozostawać do dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy (art. 128 k.p.).

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż w dniu 11.05.2015r. strony zawarły umowę, którą nazwały „umową o pracę”, w której określiły wprost warunki zatrudnienia powoda R. O. tj. zatrudnienie na czas próbny od dnia 11.05.2015r., stanowisko – kierowca samochodowy i wymiar zatrudnienia – pełny etat jak i też należne z tego tytułu wynagrodzenie, a twierdzenie pozwanej pracodawcy, iż umowa ta nie była umową o pracę i że nie została zgłoszona do ZUS-u, a podpisana została „tylko na wyjazd” w celu ewentualnego okazania jej w trakcie kontroli nie może odnieść zamierzonego skutku.

Materiał dowodowy wskazuje również i to, że ta pierwsza umowa o pracę (po której strony zawarły kolejno dwie umowy o pracę na czas określony i trzecią na czas nieokreślony) została zawarta tuż przed wyjazdem powoda do Hiszpanii i że po powrocie do kraju powodowi zostało wypłacone z tego tytułu należne wynagrodzenie jak i pozostałe należności z tytułu podróży służbowej.

Z powyższych względów uznając, iż zostały spełnione warunki określone w treści art. 22 § 1 k.p. sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Odnosnie dochodzonego roszczenia o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych sąd zważył, iż zgodnie z treścią art. 151 § 1 i 2 k.p., praca w godzinach nadliczbowych jest to praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego pracownika systemu i rozkładu czasu pracy. Dopuszczalność wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych zachodzi w razie konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii albo szczególnych potrzeb pracodawcy. W myśl art. 151 § 3 wskazanego przepisu liczba godzin nadliczbowych przepracowanych w związku z szczególnymi potrzebami pracodawcy nie może przekroczyć dla poszczególnego pracownika 150 godzin w roku kalendarzowym.

Na gruncie przepisów prawa pracy, obowiązujące normy czasu pracy przewidują 8 godzinny dzień pracy i 40 godzinny tydzień pracy, z uwzględnieniem uregulowań zawartych w art. 129 § 2 k.p., art. 135–138 k.p. oraz 143 i 144 k.p.

W przedmiotowej sprawie, powód R. O. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na stanowisku kierowcy, a zatem do jego czasu pracy znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz. U. Nr 92, poz. 879 ze zm.).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 w/w ustawy czasem pracy kierowcy jest czas od rozpoczęcia do zakończenia pracy, który obejmuje wszystkie czynności związane z wykonywaniem przewozu drogowego, w szczególności:

- 1/. prowadzenie pojazdu;
- 2/. załadowywanie i rozładowywanie oraz nadzór nad załadunkiem i wyładunkiem;
- 3/. nadzór oraz pomoc osobom wsiadającym i wysiadającym;
- 4/. czynności spedycyjne;
- 5/. obsługę codzienną pojazdów i przyczep;
- 6/. inne prace podejmowane w celu wykonania zadania służbowego lub zapewnienia bezpieczeństwa osób, pojazdu i rzeczy;
- 7/. niezbędne formalności administracyjne;
- 8/. utrzymanie pojazdu w czystości.

Do czasu pracy kierowcy, w myśl art. 7 w/w ustawy nie wlicza się:

- 1/. czasu dyżuru, jeżeli podczas dyżuru kierowca nie wykonywał pracy;
- 2/. nieusprawiedliwionych postojów w czasie prowadzenia pojazdu;
- 3/. dobowego nieprzerwanego odpoczynku;
- 4/. przerwy w pracy, o której mowa w art. 16 ust. 1..

W rozpoznawanej sprawie, istotą sporu było ustalenie jaką ilość godzin nadliczbowych, godzin nocnych przepracował powód R. O. w spornym okresie oraz czy otrzymał z tego tytułu od pracodawcy stosowne wynagrodzenie (dodatki) czy też czas wolny.

Z opinii biegłej z zakresu rozliczania i dokumentowania czasu pracy kierowców wynika, iż w spornym okresie tj. od 11.05.2015r. do 31.08.2015r. z tytułu wynagrodzenia za nadgodziny, dodatków za nadgodziny, dodatków za pracę w niedzielę i święta, dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych średni tygodniowych, dodatków za dyżur, prace ponad plan oraz pracę w godzinach nocnych powodowi R. O., po uwzględnieniu kwoty wypłaconej dotychczas z tego tytułu przez pozwanego pracodawcę w wysokości 5.687,50 złotych brutto (4.234,45 złotych netto), przysługuje dodatkowo z tego tytułu należność w kwocie 4.687,88 złotych brutto.

Opinia to co istotne, nie była w tym zakresie kwestionowana przez żadną ze stron w toku toczącego się postępowania.

Z tych też względów, Sąd orzekł jak w punkcie 2 lit.a wyroku.

Rozstrzygnięcie co do ustawowych odsetek, zostało dokonane na zasadzie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Odnośnie kolejnego roszczenia tj. ryczałtów za noclegi w podróży służbowej w łącznej kwocie 18.369,77 złotych sąd zważył, iż zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy obejmuje

zarówno obowiązujące przepisy, które mogą stanowić podstawę prawną rozstrzygnięcia, jak i okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 24.11.2016 sygn. akt K 11/15 opublikowanym w Dz. U z 29.12.2016 r. poz. 2206 stwierdził, iż art. 21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (j.t. Dz.U.2012.1155, ze zm.) w związku z art. 77⁵ § 2, 3 i 5 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U.2016.1666, ze zm.) w związku z § 16 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U.167) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do kierowców wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał nie odroczył wejścia w życie orzeczenia, co oznacza, iż wyrok ten znajdzie zastosowanie zarówno do wszystkich spraw o zapłatę ryczałtu będących w toku, jaki i tych już zakończonych. Stwierdzenie niekonstytucyjności przepisu skutkuje niemożliwością zastosowania go przez sąd, gdyż powoduje jego trwałą eliminację z systemu prawnego. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego posiadają walor mocy powszechnie obowiązującej i są ostateczne. Wyroki Trybunału Konstytucyjnego wchodzą w życie z dniem ogłoszenia ich w odpowiednim dzienniku urzędowym, a zatem tego dnia przepisy niekonstytucyjne tracą moc obowiązującą.

Wyrok TK z dnia 24.11.2016r. nie ma na celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych przepisów poprzez przesądzenie, który z możliwych wariantów powinien być przyjęty przez sądy, ale jego celem jest wyeliminowanie niezgodnej z Konstytucją normy wynikającej z przepisów dotyczących kierowców wykonujących zadania w międzynarodowym transporcie drogowym i ma walor porządkujący.

Wyrok TK z dnia 24.11.2016r. obowiązuje od momentu ogłoszenia go w Dzienniku Ustaw, czyli po dniu 29.12.2016r., ale ma jednak zastosowanie także do sytuacji zaistniałych po uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego, (w tym objętych już zapadłymi wyrokami i tymi sprawami, które się toczą), gdyż rozpatrywane stany prawne wystąpiły w momencie, gdy niezgodność z Konstytucją już zaistniała. Sąd zatem pomija zastosowanie przepisu, który utracił swoją moc obowiązującą również do stanów istniejących przed ogłoszeniem w odpowiednim dzienniku urzędowym.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego w niniejszej sprawie stwierdzający niekonstytucyjność w zakresie opisanym w sentencji miał charakter zakresowy negatywny. Wyrok zakresowy to takie rozstrzygnięcie, w którym Trybunał Konstytucyjny stwierdza zgodność albo niezgodność z Konstytucją przepisu prawnego w określonym (podmiotowym, przedmiotowym lub czasowym) zakresie jego zastosowania. Wyrok ten nie jest tzw. wyrokiem interpretacyjnym, opiniującym. Treść uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 24 listopada 2016 roku w sposób jednoznaczny wskazuje, że niezgodność z Konstytucją art. 21 a w ujęciu zakresowym dotyczy nie tylko przepisu zaskarżonego czyli art. 21 a ustawy o czasie pracy kierowców, ale normy prawnej w rozumieniu całej konstrukcji odniesienia art. 21a do art. 77⁵ § 3-5 kodeksu pracy oraz wydanymi na podstawie tych przepisów aktami wykonawczymi. Norma badana przez Trybunał Konstytucyjny dotyczy więc kilku przepisów prawa, a nie jedynie art. 21 a ustawy o czasie pracy kierowców i polega na zakwestionowaniu możliwości odesłania do rozliczania czasu pracy kierowców w kontekście podróży służbowej do pracowników administracji państwowej i samorządowej.

W ocenie sądu, po stwierdzeniu niekonstytucyjności przepisu art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców, nie ma już podstawy prawnej do stosowania w stosunku do kierowców przepisu art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców i art.77⁵ k.p. oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju i Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (np. co do diet czy ryczałtów za noclegi).

Jak wskazuje materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, powodowi R. O. z góry znane były warunki pracy i płacy na stanowisku kierowcy u pozwanego pracodawcy, akceptował on taki stan rzeczy już w chwili zatrudnienia, a jednocześnie korzystał z odpoczynków w kabinie samochodu, za które nie poniósł kosztów.

Wreszcie, co istotne, z zawartych pomiędzy stronami umów o pracę wynikało, iż powodowi R. O. oprócz wynagrodzenia zasadniczego przysługiwały diety i inne należności z tytułu podróży służbowej wg Regulaminu Wynagradzania, zgodnie z którym (§ 16) za czas podróży służbowej w kraju i poza jego granicami przysługuje pracownikowi dieta i inne należności według zasad określonych przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej:

- na obszarze kraju 30 zł + 45 zł ryczałt za nocleg;
- poza granicami kraju 50 € dziennie.

Załącznik nr 1 Regulaminu do w/w Regulaminu (do którego nie ma odesłania w samym regulaminie) określa natomiast wysokość stawek (diety i ryczałtów za noclegi), ustalonych przez pozwanego pracodawcę w poszczególnych krajach.

W przedmiotowej sprawie, w świetle wydanego przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 24.11.2016 sygn. akt K 11/15 **weryfikacji podlega zatem jedynie to, czy kwota ryczałtu za czas podróży służbowych, określona w załączniku nr 1 do Regulaminu Wynagradzania w wysokości 40 € (dla Hiszpanii), o której mowa w Regulaminie Wynagradzania, została powodowi R. O. wypłacona i to w prawidłowej wysokości.**

Trudno uznać za wiarygodne twierdzenia pozwanego pracodawcy, iż „w kwocie 50 € dziennie mieści się ryczałt za nocleg i diety” skoro zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności złożone przez pozwanego do akt sprawy rozliczenia kosztów podróży służbowej potwierdzają, iż powodowi z tytułu wyjazdu na trasę do Hiszpanii była naliczana dieta w wysokości 30€ oraz ryczałt za nocleg w kwocie 40€ (przykładowo rozliczenie delegacji zagranicznej z dnia 30.06.2015r. – k. 32).

Z opinii biegłej sądowej z zakresu rozliczania i dokumentowania czasu pracy kierowców według wariantu III wynika, iż pozwany winien był zapłacić powodowi ryczałt za noclegi poza granicami kraju w wysokości 40 € (Hiszpania), a w kraju 45 złotych, a zatem po podsumowaniu okresu zatrudnienia tj. od dnia 11.05.2015r. do dnia 31.08.2015r., powodowi R. O. pozwany pracodawca powinien był wypłacić kwotę 18.369,77 złotych, ale nie można zapominać, iż tak wyliczona kwota uwzględnia również należne diety, na co wskazała biegła wydając na rozprawie w dniu 07.03.2017r. ustną uzupełniającą opinię.

Mając na uwadze to, co przyznał sam powód R. O. w uzasadnieniu złożonego pozwu jak i w toku postępowania, że w trakcie zatrudnienia otrzymał on od pozwanego pracodawcy łącznie kwotę 15.372,32 zł netto oraz po pomniejszeniu tej kwoty o kwotę wypłaconą dotychczas przez pozwanego tytułem wynagrodzenia za pracę w wysokości 5.687,50 złotych brutto (4.234,45 złotych netto), co wynika wprost z opinii biegłej stwierdzić należy, iż powodowi z tytułu ryczałtów za noclegi przysługuje dodatkowo kwota 7.227,84 złotych (18.369,77 zł – 11.137,87 zł).

Należy podkreślić, iż część należności z tytułu podróży służbowych została wypłacona powodowi R. O. już w trakcie trwania stosunku pracy, co przyznał sam powód zeznając, „otrzymałem od pozwanego część diet za miesiąc maj, czerwiec i połowę lipca 2015r.”

Z powyższych względów, sąd zasądził od pozwanego pracodawcy na rzecz powoda R. O. kwotę 7.227,84 złotych tytułem ryczałtów za noclegi wraz z ustawowymi odsetkami, oddalając dalej idące roszczenie powoda, w tym co do ryczałtów za noclegi jako nieuzasadnione, o czym orzekł jak w punkcie 2 lit. b i 3 wyroku.

Ponieważ na rozprawie w dniu 29.01.2018r. pełnomocnik powoda cofnął wniesione powództwo w zakresie dotyczącym żądania sprostowania świadectwa pracy, na którą to czynność procesową pełnomocnik pozwanego wyraził zgodę, przeto z powyższych względów i na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w punkcie 4 wyroku.

Wobec uwzględnienia dochodzonych roszczeń w 52 %, Sąd zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami na podstawie art. 100 k.p.c., o czym orzekł jak w punkcie 5 wyroku.

Mając na uwadze przepis art. ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 623), Sąd orzekł jak w punkcie 6 wyroku, nakazując pobrać na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. od pozwanego kwotę 1.214,50 zł tytułem zwrotu wydatków od uwzględnionej części powództwa.

W punkcie 7 wyroku, Sąd pozostałe nieuiszczone koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa, gdyż powód R. O. jako pracownik był zwolniony od obowiązku ich poniesienia, z mocy art. 96 ust.1 pkt. 4 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 623)

Podstawę prawną rozstrzygnięcia punktu 8 wyroku stanowił przepis art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c.